

Fekete-Cseri Zsuzsanna küldetése

VAKLER LAJOS

A Fejér megyei Prima díj idei közönségdíjasa Fekete-Cseri Zsuzsanna mozgásterapeuta. Az oktatás és köznevelés területén végzett munkájáért nyerte el az elismerést.

Az évi nyolcvan-száz gyerek, akiket segítenek a Kerek Világ Ház Alapítványon keresztül, különleges feladatot jelent. Honnan jön az indíttatás, hogy valaki egy ilyen missziót vállaljon?

Az én esetemben ez az érintettségem alapul. Felnőtt három olyan gyermekem, akik különleges bánásmódot, sajátos nevelést igényeltek. Problémás volt a tanulásuk, az anyanyelvi készségterületük működött nagyon gyengén. Kerestem a megoldást, de akkor nem volt jó válasz az ő gondjukra. A pedagógusok nem találták az okát, hogy miért van az óriási teljesítményingadozás. Miért van az, hogy időről időre előkerül a szomatizáció, vagyis megbetegítik önmagukat, hogy kimeneküljenek a présből. Felajánlották, hogy vigyem át őket kiegészítő iskolába, mert akkor ez volt a megfelelő kategória. Akkor kezdtem el kutakodni – teljesen más területről jöttem ugyanis, másfajta végzettségeim voltak – mert eldöntöttem, hogy nem hagyom a gyermekeimet elveszni a sülyesztőben. Abban az időben a Kossuth iskolában volt két tanár, Kormosné Kovács Tünde és Burián Katalin, akik diszlexiás osztályoknak tartottak foglalkozásokat. Katival kezdtem el beszélgetni, akit arra kértem, segítsen,

Mosollyal kerek a világ

hiszen nem tudtam, hogy induljak el, mit tanuljak, kihez forduljak segítségért. Javaslta, hogy menjek el Budapestre, ahol van egy alapítvány, akik terapeutákat

is képeznek, merthogy nekem a mozgásterápia lesz a testhezálló. Sportolóként igazat adtam neki. A doktornőnek elmondtam, hogy bár nincs pedagógiai diplomám,

de van három gyermekem, és megoldást kell találnom. Ennek több mint húsz esztendeje. Elkezdtem Marton-Dévényi Évánál tanulni. A trend az, hogy egy idő után, egy-két év elteltével sokan kimenekülnek ebből a munkából, hiszen „válogatott” gyermekekkel dolgozunk, azokkal, akik nagy kihívást jelentenek a közösségnek és a családnak egyaránt.

Egyre többen vannak ezek a gyermekek, akik nem betegek, hanem sajátos nevelési igényűek.

Ez valóban nem betegség, viszont nagyon izgalmas, hogy honnan ered. Sokan kutatják a világon, így tudjuk, hogy az eredője a környezetszennyezés, a táplálkozás, az urbanizáció, a felgyorsult életforma lehet. Az, hogy egy gyereknél ez manifesztálódik vagy sem, nagyon sok mindentől függ. Az is fontos, hogy ezeket a gyerekeket milyen hatások érik, így természetesen meghatározó a család.

Hogyan tud segíteni egy mozgásterapeuta?

A központi idegrendszer funkcióit tudjuk helyreállítani úgy, hogy a hálózatos idegrendszert építjük ki. Az agy épülése ugyanis a mozgáson keresztül történik. Előfordul, hogy bizonyos agyterületek nem tudnak integrálódni, és ez a gyermekek viselkedésében és tanulási képességeiben is megnyilvánul. Ez egy folyamat, amibe úgy kell beavatkozni, hogy nem tudjuk megállítani az időt: a gyerekeket napról napra érik különböző hatások, ezért a bennük addig felhalmozott deficitet valamilyen módon rendeznünk kell.

Minden pillanat fontos a mozgásterápiában

A folyamat megállítható?

Ez nagyon izgalmas kérdés. A szülőknek el szoktam mondani, amikor elhozzák a gyerekeket, hogy vettél egy házat, amit megépítettek valamikor, beköltöztél és nekiállsz az átalakításnak. Amíg el nem készülsz, nem lakható a ház, de mivel valahol kell laknod, egy szobát választasz magadnak, ahova bevonulsz, ott élsz, a többi területet pedig felújítod. A terápiánál is így fog történni. Amikor elkezdődik, a gyerekek nagyon boldogok, hiszen jól érzik magukat, játékkal, mesével, mondókával. Ahogy megyünk előre, a terápiában elérkezik a regressziós folyamat, amikor a gyermek érzelmi életében széthullik. Amikor kijövünk egy ilyen folyamatból, egy sokkal szélesebb nyitottabb személyiség rész jelenik meg. Aztán bemegyünk egy újabbba, amíg a gyerek el nem éri azt a szintet, ahol már otthon van ebben a világban.

Rendkívüli felelősség hárul a szülőkre is. Hogyan lehet meggyőzni őket a lépésről lépésre való haladás fontosságáról? Szükséges-e, hogy a szülő társa legyen a terapeutának?

Elsődleges dolog, hiszen ha a szülő nem változik úgy, ahogy a gyermeke fejlődik, nagy bajban vagyunk: akkor a szülő fogja státuszban tartani a gyereket. Mi felépítjük, a szülő visszarántja – ez nem működik. Fontos, hogy a szülők együttműködők legyenek. Ez bizalmi kérdés, hiszen a legdrágább kincsüket, a gyermeküket bízzák ránk. Az is fontos, hogy a szülők részesei lehessenek a gyermekük életének a terápia idején is, de le is kell választani a szülőtől a gyermeket, hiszen az ő jelenlétükben másként funkcionálnak.

Bizonyos értelemben szülői szerepet kell vállalnia a terapeutának is?

A szülő szeretné mindentől megkímélni a gyermekét, ez az általános szülői attitűd. A terapeuta más. Egyszer egy szülő úgy fogalmazott, hogy olyanok vagyunk, mint egy idegenlégiós tiszt Teréz anya lelkével. Ez nagyon jól jellemzi a munkánkat. Szeretet, empátia, elfogadás és megértés az egyik oldalról, a másik oldalról pedig kíméletlennek kell lenni. Be kell vasalni azt a nagyon kemény fizikai és szellemi munkát, ami a fejlődéshez vezethet.

Néhány embert kihagyunk a terápiás közegből, és azok nem mások, mint az óvónénik és a tanítók.

Az egyértelmű, hogy nehéz helyzetben vannak. Kezdetben én magam sem tudtam együttműködni a pedagógusokkal. Mára olyan mennyiségű különleges nevelési igényű gyerek jut ezekre az intézményekre, hogy nem tudnak mit kezdeni a problémával. Így mára jutottak el a pedagógusok oda, hogy kéri a segítségünket.

Előbb-utóbb nekik is szintet kell lépni. Ugyanígy tetten érhető a fejlődés az ön pályáján is: mozgásterapeuta, egészségfejlesztő, később rekreológus lett, és ugyanígy fejlődött a csapata is. Amikor megszületett az alapítvány, az már egy következő lépcsőfok volt?

Mindenki specializálódott, hogy egyre szélesebb spektrumon

A gyermek társ a terápiában

tudjuk segíteni a gyerekeket. Ezért lett Kerek Világ Ház a nevünk: amikor bejön a gyerek, még sok mindent nem tud, keresi a helyét, majd a folyamat végén, amikor ki megy, már kerek számára a világ. És ezt csak úgy lehet elérni, ha mi is folyamatosan fejlődünk.

A jelenlegi csapat teljes egészében lefedi a jelentkező problémákat?

Igyekszünk. Amikor bejön hozzánk egy gyerek, az első dolgunk, hogy megvizsgáljuk, hogy megállapítsuk, milyen státuszban

van, megnézzük, eddig mi minden történt vele. Ha nem a mi kompetenciánk, akkor is tudunk irányt mutatni és segíteni, hogy merre tovább. A szülők természetesen végig ott vannak a vizsgálat alatt, végig kommunikálunk. Kérdezünk és ők is kérdezhetnek, majd felállítunk egy tervet, hogy honnan hová szeretnénk eljutni.

Milyen szakmai jövőképe van az alapítványnak?

Mindig vannak terveink és céljaink. Mára eljutottunk odáig, hogy

le tudjuk írni a terápiánkat, annak sajátosságaival. Leírjuk, mert szeretnénk továbbadni tapasztalatainkat, és mert meggyőződésem, hogy minden nagyobb városban elkelne egy ilyen intézmény. Problémát jelent, hogy a mi gyerekeink a pedagógia, a medicinális orvoslás, a pszichológia és a szociológia körében lebegnek, mondhatni a senki földjén vannak. Szeretnénk elérni, hogy a gyermek ki tudjon teljesedni, hogy boldog, egészséges életet élhessen.

A labda elmaradhatatlan kelléke a gyakorlatoknak